

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการสอนและความต้องการการนิเทศของครูสุศึกษานั้น ได้มีผู้ทำวิจัยไว้เฉพาะความต้องการการนิเทศของครูสุศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษารายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ และสรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอนและความต้องการการนิเทศของครูสุศึกษาไว้ดังนี้

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ด้านปัญหาการเรียนการสอนสุศึกษา

ปานดา อินทร (2521 : 78 - 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน เขตอำเภอกอง จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนของนักเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยส่งแบบสอบถามไปถึงครูผู้สอนวิชาสุศึกษา จำนวน 25 คน และนักเรียนจำนวน 283 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เวลาเรียนวิชาสุศึกษาต่อสัปดาห์นั้นเหมาะสมดีแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชาสุศึกษา เพราะ เป็นวิชาที่น่าสนใจ น่าเรียนรู้ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นนักเรียนไม่กล้าถามครูผู้สอนทันทีในขณะที่ครูผู้สอนไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอน และไม่หาความรู้ใหม่ ๆ มาเสริมบทเรียน ครูต้องสอนหลายวิชา จำนวนนักเรียนในห้องเรียนที่สอนมากเกินไป ทางด้านหลักสูตรยังไม่เหมาะสมและพบว่าอุปกรณ์การเรียนวิชาสุศึกษามีไม่เพียงพอ

นฤมล ไวยโอรส (2522 : 83 - 87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน เขตอำเภอมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุศึกษาของครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยส่งแบบสอบถามไปถึงครูผู้สอนวิชาสุศึกษา จำนวน 11 คน นักเรียน 300 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูผู้สอนวิชาสุศึกษาต้องสอนมากเกินไป ได้รับมอบหมายงานมาก เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในการทำงาน ครูพยายามแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง ปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่ การขาดแคลนอุปกรณ์การสอน บรรยากาศของห้องเรียนไม่เหมาะสม ห้องเรียนอยู่ในสภาพแออัด สภาพแวดล้อมไม่ดี มีเสียงรบกวนต่อการเรียนการสอน และเห็นว่าหลักสูตรวิชาสุศึกษายังไม่

เหมาะสม ควรแก้ไขบางตอน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจคือ ครูผู้สอนสุขศึกษา ควรจะเป็นผู้ที่สำเร็จมาจากวิชาสุขศึกษาโดยตรง ควรเอาใจใส่เป็นกันเองกับเด็ก ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ให้พร้อม โดยอาจดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสะดวกต่อการจัดเตรียม ควรหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญแก่วิชาสุขศึกษามากขึ้น ทั้งควรสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนสุขศึกษาได้ผลดียิ่งขึ้น

เบญจพร เสรีรุ่ง (2522 : 76 - 82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูผู้สอนสุขศึกษาเกี่ยวกับการสอนสุขศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสุขศึกษาเกี่ยวกับการสอนสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แบบสอบถามส่งไปถึงครูสุขศึกษา จำนวน 153 คนจากโรงเรียนรัฐบาล 50 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรม 3 ลักษณะ คือ การจัดสิ่งแวดล้อม การบริการสุขภาพ และการสอนสุขศึกษา โดยครูเน้นด้านทัศนคติ ความรู้ และการปฏิบัติตามลำดับวิธีการสอนที่ครูนำมาใช้คือ การบรรยายพร้อมใช้อุปกรณ์ การสอนประกอบ อุปกรณ์ที่ให้ความรู้และเกิดความเข้าใจได้มากที่สุดคือ ภาพยนตร์ ภาพสไลด์ และวัสดุของจริง วิธีการประเมินผลควรใช้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ สำหรับปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสอนคือ อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษาเท่าที่ควร ครูไม่พอและไม่มีความรู้ทางด้านสุขภาพอนามัยที่ดีพอ นักเรียนเบื่อหน่ายที่จะเรียนวิชาสุขศึกษา และโรงเรียนขาดงบประมาณ

ฉวีวรรณ ไทพริบ (2524 : 105 - 110) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจการเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนของโครงการศึกษาสายการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบการเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนของโครงการศึกษาสายการศึกษา จำนวน 189 คน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนทั้งระดับประถมและมัธยม จัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปานกลาง และมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาบางส่วนให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ครูใช้โครงการหรือคู่มือของจังหวัดหรือเขต ครูส่วนใหญ่มีความสนใจและเอาใจใส่การเรียนการสอนพอสมควร นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนปานกลางและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้พอสมควร หนังสือ ตำราอ่านเพิ่มเติมมีน้อย อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ นอกจากนี้มีข้อแตกต่างในผลการวิจัยคือ โรงเรียนประถมศึกษาามีครูประจำชั้นที่ผ่านการอบรมวิชาสุขศึกษาเป็นผู้สอน โดยเน้นพฤติกรรมทางการปฏิบัติมาก ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีครูประจำชั้นที่ผ่านการอบรมวิชาสุขศึกษาเป็นผู้สอน โดยเน้นพฤติกรรมด้านความรู้และด้านการปฏิบัติปานกลาง

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2524 : 9 - 91) ได้ทำการวิจัยในเรื่อง การดำเนินการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยให้แบบสอบถามถามผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษาและครูสุขศึกษาซึ่งสังกัดกรมสามัญศึกษาจำนวน 933 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษามีวุฒิทางพลศึกษาร้อยละ 76.1 และมีเพียงร้อยละ 6.3 เท่านั้นที่มีวุฒิทางสุขศึกษา ปัญหาที่พบมากเรียงตามลำดับคือ ครูขาดอุปกรณ์การสอนสุขศึกษา เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซ้อนในชั้นอื่น ๆ เนื้อหามากเกินไป เวลาสอนมีน้อย หลักสูตรไม่ตรงกับความสนใจของนักเรียน เนื้อหาแคบมีรายละเอียดน้อย ขาดหนังสืออ่านประกอบการเรียน ครูไม่เข้าใจหลักสูตรเท่าที่ควร และครูผู้สอนไม่ได้เรียนมาทางด้านสุขศึกษาโดยตรง

ปราณี สวัสดิ์ (2525 : 74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการสอนวิชา สุขศึกษาของครูสุขศึกษาและครูพลศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพการสอนวิชาสุขศึกษาของครูสุขศึกษาและครูพลศึกษา โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า สอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูสุขศึกษา และครูพลศึกษา จำนวน 61 คน และนักเรียนที่ได้รับการสอนจากครูเหล่านั้น จำนวน 997 คน จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 18 โรงเรียน และพบว่า ประสิทธิภาพของการสอนวิชาสุขศึกษาและครูพลศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะประสิทธิผลการสอนด้านการใช้อุปกรณ์การสอน ด้านการวัดผลการสอนวิชาสุขศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และทัศนคติของครูที่มีต่อนักเรียน ได้คะแนนค่อนข้างต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

งานส่งเสริมสุขภาพนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2526 : 66-71) ได้ดำเนินการวิจัยติดตามผลนักเรียนในโครงการสุขศึกษาสายการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อสำรวจสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานสุขศึกษาในโรงเรียนและเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานโครงการสุขศึกษาสายการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาเสนอแนะให้มีการจัดอบรมด้านสุขศึกษา เรื่องการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนมีจำนวนมากที่สุด และพบว่าศึกษานิเทศก์ไม่เคยนิเทศงานสุขศึกษามีจำนวนมากที่สุด ครูผู้สอนสุขศึกษาสามารถสอนสุขศึกษาได้ตามหลักสูตรใหม่ได้ดี แต่ยังไม่เข้าใจเท่าที่ควร ครูผู้สอนสุขศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางสุขศึกษา การสอนส่วนมากครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบสาธิตและฝึกปฏิบัติในการสอนสุขศึกษามากที่สุด ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการสอนสุขศึกษาที่พบมากที่สุดคือ การขาดแคลนอุปกรณ์การสอน ส่วนโรงเรียน

สังกัดเทศบาล ครูที่มีวุฒิทางสุขศึกษามีน้อย การเรียนการสอนสุขศึกษาตามหลักสูตรใหม่ ๆ ครูผู้สอนสุขศึกษายังไม่มีความมั่นใจเท่าที่ควร และพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด เนื่องจากขาดอุปกรณ์การสอน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จากการศึกษาวิจัยพบว่ามีครูวุฒิทางด้านสุขศึกษามากกว่าโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ ส่วนใหญ่ครูผู้สอนสุขศึกษาเสนอให้จัดอบรมเรื่องการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน และพบว่าครูผู้สอนสุขศึกษาตามหลักสูตรใหม่ได้ดีมีเพียงส่วนน้อย นอกจากนี้โรงเรียนสังกัดกรมอาชีวศึกษาจากการสำรวจพบว่า ครูส่วนใหญ่มีวุฒิทางปริญญาตรี และเคยได้รับการอบรมทางด้านสุขศึกษา ครูสนใจการอบรมเรื่องการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนศึกษานิเทศก์ไม่เคยนิเทศงานสุขศึกษา ครูผู้สอนใช้วิธีสอนแบบบรรยายและเลือกใช้ภาพเป็นอุปกรณ์การสอนมากที่สุด

สมบัติ คุรุพันธ์ (2527 : 121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดและบริหารงานสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดและบริหารงานสุขศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ที่อยู่ในโครงการและนอกโครงการสุขศึกษาสายการศึกษา โดยเปรียบเทียบมาตรฐานขั้นต่ำของงานสุขศึกษา ซึ่งคณะกรรมการสุขศึกษาสายการศึกษา กำหนดไว้ โดยใช้เครื่องมือคือแบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และเครื่องมือสำเร็จรูปกับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 จำนวน 18 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 60 คน และครูสุขศึกษาในโรงเรียนตัวอย่าง จำนวน 18 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนสุขศึกษา ปรากฏว่า โรงเรียนในโครงการสุขศึกษามีการจัดดำเนินงานทางด้านการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนได้เกณฑ์มาตรฐานมากกว่าโรงเรียนนอกโครงการสุขศึกษา ในด้านการปรับปรุงเนื้อหาสาระของหลักสูตรการจัดหนังสืออ่านเพิ่มเติม ส่วนด้านที่โรงเรียนทั้งหมดมีการจัดได้เกณฑ์มาตรฐานทั้งหมดทุกโรงเรียน ได้แก่ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ส่วนด้านที่ทุกแห่งไม่ได้เกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ จำนวนสื่อการเรียนวิชาสุขศึกษา

ชัยยุทธ กุลตั้งวัฒนา (2528 : 59) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสุขศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสุขศึกษา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษา

ตอนปลาย โดยใช้แบบสอบถามถามผู้บริหาร 186 คน และครูสุขศึกษา 186 คน จากโรงเรียน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนสุขศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูสุขศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก ว่าวิธีสอนแบบการสาธิต และฝึกปฏิบัติการแบ่งกลุ่มค้นคว้า การสอนแบบแก้ปัญหา การอภิปรายมีความเหมาะสมในระดับมากสำหรับที่จะนำมาใช้ในการสอน และครูสุขศึกษาควรใช้แผนการสอนที่จัดทำขึ้นเอง หรือจัดทำโดยหมวดวิชา ในด้านการวัดและการประเมินผลเห็นว่า ครูสุขศึกษามีความรู้เกี่ยวกับระเบียบการประเมินผลและสามารถปฏิบัติตามได้ ด้านปัญหาและความต้องการ ผู้บริหารและครูสุขศึกษาเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และมีความต้องการจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรวิชาสุขศึกษาและต้องการให้ครูสุขศึกษาได้รับการส่งเสริมทางวิชาการในระดับมาก

สุรินทร์ ฤทธิสาร (2528 : 50 - 57) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของ ครูสุขศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูสุขศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอน วิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยส่งแบบสอบถามถามครูสุขศึกษา จำนวน 218 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษามีปัญหาปานกลางในด้านเนื้อหาวิชา การเตรียมการสอน การจัด กิจกรรม การประเมินผล ตลอดจนสื่อการเรียนวิชาสุขศึกษาและที่มีปัญหาน้อยคือ ด้านวัตถุประสงค์วิชาสุขศึกษา จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์สอน น้อยกับครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์สอนมาก พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยมีความคิดเห็นว่ ตนมีปัญหามากกว่า

ด้านการนิเทศการศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2527 : 2 - 3) ได้ทำการนิเทศเพื่อติดตาม ผลการใช้หลักสูตรพลานามัย พุทธศักราช 2521 และ 2524 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน ส่วนกลาง และได้รับรายงานผลการออกนิเทศครั้งนี้โดยสรุปปัญหาและข้อมูลในส่วนของครู สุขศึกษาไว้ว่า ครูสุขศึกษาส่วนใหญ่สอนวิชาพลศึกษา ส่วนมากเคยได้รับการอบรมเพิ่มเติม ทางสุขศึกษา ซึ่งนำผลการอบรมไปใช้ได้ปานกลาง ถ้าหน่วยศึกษานิเทศก์จัดอบรมเกี่ยวกับ วิชาสุขศึกษา ควรจัดอบรมในเรื่องการจัดทำอุปกรณ์การสอนความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านสุขศึกษา เทคนิคการสอนการสอนเพศศึกษา ความรู้ในวิวัฒนาการของโรคต่าง ๆ ยาเสพติด หลักสูตร

วิชาสุศึกษากับการเรียนการสอนในปัจจุบัน การจัดทำข้อสอบมาตรฐาน อนามัยส่วนบุคคล ความรู้เรื่องยา และปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ในด้านของวิธีสอนพบว่า ครูผู้สอนใช้วิธีสอนหลายวิธี ครูต้องการอุปกรณ์การสอนและต้องการให้มีการนิเทศทางด้านวิชาสุศึกษาโดยเฉพาะ

อัจฉราลักษณ์ ปิ่นทับทิม (2528 : 58 - 62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศของครูสุศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการการนิเทศของครูสุศึกษาโรงเรียนรัฐบาล โดยส่งแบบสอบถามไปถึงครูสุศึกษา จำนวน 96 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุศึกษามีความต้องการการนิเทศทางสุศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้านดังนี้ ด้านการเรียนการสอนสุศึกษา ครูสุศึกษาต้องการให้มีการนิเทศมากในเรื่องการใช้หลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุศึกษา โดยต้องการการนิเทศเกี่ยวกับการใช้คู่มือตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน การนำหลักสูตรและเนื้อหา มาประยุกต์ใช้ให้นักเรียนเกิดความสนใจเรียน เรื่องการสอนครูผู้สอนต้องการการนิเทศเกี่ยวกับวิธีสอนให้นักเรียน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการปฏิบัติทัศนคติ เทคนิคต่าง ๆ ในการสอนสุศึกษา การตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและการเตรียมการสอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียนและประสบการณ์เดิมของนักเรียน การผลิตและวิธีใช้อุปกรณ์การสอน จากวัสดุที่มีในท้องถิ่น เรื่องการวัดและการประเมินผล ครูผู้สอนต้องการให้มีการนิเทศมากเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพ และวิธีสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านการปฏิบัติ ทัศนคติ และความรู้ การวิเคราะห์ข้อสอบและปรับปรุงข้อสอบ รวมทั้งการทำคลังข้อสอบวิชาสุศึกษาด้วย

ฉวีวรรณ ไทพริบ (2529 : 53) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการนิเทศวิชาสุศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศวิชาสุศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์กรม ศึกษานิเทศก์เขต ศึกษานิเทศก์จังหวัด สังกัดกรมพลศึกษา และกรมสามัญศึกษา ที่มีหน้าที่นิเทศวิชาสุศึกษา จำนวน 159 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 155 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่ศึกษานิเทศก์พบมาก ได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการนิเทศวิชาสุศึกษา เนื่องจากปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมาก หน้าที่ศึกษานิเทศก์กำหนดไว้กว้างเกินไป ยากในการปฏิบัติได้ครบถ้วน ระยะเวลาในการออกเยี่ยมโรงเรียน การสนับสนุนงบประมาณในด้านต่าง ๆ และโรงเรียนที่ออกเยี่ยมอยู่ห่างไกลและกระจัดกระจาย ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์การสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ด้านการออกเยี่ยมโรงเรียน

ด้านการบริการและปัญหาอื่น ๆ ปัญหาระดับน้อยได้แก่ ปัญหาส่วนตัวของศึกษานิเทศก์

ปราณี วันธงชัย (2530 : 54 - 59) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการ การนิเทศของครูสุขศึกษาโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความต้องการการนิเทศของครูสุขศึกษาโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา โดยส่ง แบบสอบถามไปถึงครูสุขศึกษา จำนวน 267 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษามีความต้องการ การนิเทศมากที่สุดทุกด้าน ดังนี้ ด้านคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสุขศึกษา ความต้องการ ทางวิชาการด้านหลักสูตร ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของครู และด้าน กิจกรรมการนิเทศชนิดต่าง ๆ ครูสุขศึกษามีความต้องการกิจกรรมแบบปรึกษา เป็นรายบุคคล เมื่อเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษาแล้ว ปรากฏว่า ครูสุขศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศด้านต่าง ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนพบว่า ครูที่มี ประสบการณ์การสอนต่างกันมีความต้องการการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นความต้องการทางวิชาการด้านหลักสูตร ครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน มีความต้องการการนิเทศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ครูสุขศึกษาได้ให้ข้อคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดว่า อยากให้มีการนิเทศบ่อย ๆ เพื่อจะได้ทราบ ปัญหาการสอนสุขศึกษา และครูสุขศึกษามีปัญหาามากที่สุดในเรื่องไม่เคยมีศึกษานิเทศก์มานิเทศ วิชาสุขศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

ด้านปัญหาการเรียนการสอน

แอนตัน (Anton 1972 : 3458) ได้ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์วิธีสอนสุขศึกษาและ สวัสดิศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษารัฐอิลลินอยส์" (An Analysis of Method Used to Teach Health Education and Safety Education in Selected Secondary School of Illinois) ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนที่ใช้บ่อยมากคือ การอภิปราย การบรรยาย การตอบคำถาม การสาธิต การค้นคว้า และเสนอรายงาน ซึ่งแต่ละวิธีใช้มากพอ ๆ กัน วิธีสอนดังกล่าวเหมาะสำหรับครูใหม่ที่ขาดประสบการณ์และขาดความชำนาญในการสอน นอกจากนี้ ยังพบว่ากรณีที่ครูไม่ประสบความสำเร็จในการสอน เป็นเพราะไม่ได้เตรียมการสอน

ฟาโวล (FAWOLE 1979 : 1893) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจสถานภาพ การสอนสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมปลาย ในรัฐโอคลาโฮมา (A Survey of the Status of Health Instruction in Oklahoma Junior and Senior High School) ผลการวิจัยพบว่า

1. ร้อยละ 49.99 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 29.82 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ระบุว่า การสอนสุขศึกษาในโรงเรียนจัดอยู่ในสาขาวิชาพลศึกษา
2. ร้อยละ 12.07 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 22.81 ของโรงเรียนมัธยมปลาย เสนอว่า ควรแยกวิชาสุขศึกษาออกเป็นวิชาหนึ่งต่างหาก
2. ร้อยละ 52.27 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 62.02 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ระบุว่า หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงหลักสูตรสุขศึกษาควรมาจากความต้องการของนักเรียนและชุมชน
4. ร้อยละ 25.22 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 25.10 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ได้ใช้หนังสืออ้างอิงอ่านนอกเวลาทางด้านสุขภาพในชั้นเรียนสุขศึกษาด้วย
5. ร้อยละ 18.88 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 22.85 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ได้ใช้วิธีสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนสุขศึกษา
6. ร้อยละ 16.90 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 17.70 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ระบุว่า ได้ใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะช่วยในการสอนมากที่สุด
7. ร้อยละ 61.53 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 69.77 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ได้ใช้ชั้นเรียนสุขศึกษาในห้องเรียนปกติ
8. ร้อยละ 40.35 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 44.45 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ได้ใช้เทคนิคการสังเกตในการประเมินผลวิชาสุขศึกษา
9. ร้อยละ 63.42 ของครูโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 64.85 ของครูโรงเรียนมัธยมปลาย ระบุว่า สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

ชอว์ และ นอร์ฟลีท (Shaw and Noafleet 1981 : 182 - 185) ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" (Development of a High School Health Education Curriculum) โดยใช้แบบสอบถามถามครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า

015298

1. ครูจะต้องสอนและแนะนำเกี่ยวกับบุทรี แอลกอฮอล์ ยาเสพติด การปฐมพยาบาล และสวัสดิศึกษา
2. ครูควรพัฒนาการสอนของตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร
3. ควรมีการสอน เพศศึกษาและจิตวิทยา วิชาเลือกควรสัมพันธ์กับชีววิทยา หรือ เกี่ยวกับวิชาที่นักเรียนสนใจ
4. คณะกรรมการสุขภาพควรประกอบด้วย ผู้สอนวิชาสุขศึกษา จิตวิทยา การศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
5. แต่ละโรงเรียนควรมีรายการเกี่ยวกับ อันดับความต้องการทางด้านสุขภาพของ นักเรียน

นอกจากนี้ครูสุขศึกษาควรมีความรู้และทักษะในการสอนเป็นทีม ซึ่งประกอบด้วย ครูสุขศึกษา ครูวิทยาศาสตร์ ครูจิตวิทยา และคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน

เรย์มอน (RAYMOND 1981 : 3437 - A) ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมการสอน สุขศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลแห่งรัฐจอร์เจีย" (A Descriptive Study of Health Instruction Program in Georgia Public Schools, Grade 8 - 12) โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่ทำการสุ่มตัวอย่างไว้ 100 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครู สุขศึกษา ครูพลศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านพลศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการวางแผน และการสอนสุขศึกษามากที่สุด โรงเรียนควรจัดโครงการอาหารกลางวัน โครงการสวัสดิภาพ และคณะกรรมการสุขภาพไว้ เป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียน เพื่อเป็นการช่วยส่งเสริมความรู้และ ความเป็นผู้นำของนักเรียนที่เกี่ยวกับกิจกรรมสุขภาพ สำหรับการจัดหลักสูตรสุขศึกษาในโรงเรียน ควรจัดให้รัดกุม โดยมีคณะกรรมการหลักสูตรในโรงเรียน ครูสุขศึกษาและคณะกรรมการ การศึกษาในโรงเรียน ควรเป็นผู้มีหน้าที่ในเรื่องนี้

ด้านการนิเทศการศึกษา

เบิร์ด (Burke 1970 : 1993 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสังเกตการณ์ การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเป็นจริงและความคาดหวังของ

โรงเรียนในบอสตัน" (Perception of Existing and Recommended Practices of the the High School General Supervisor in the Boston Public Schools) โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังครูระดับมัธยมศึกษา และศึกษานิเทศก์รวม 313 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ พอสรุปได้ว่า ศึกษานิเทศก์และครูผู้รับการนิเทศมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องของการนิเทศว่า ศึกษานิเทศก์ที่จะไปนิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรปฏิบัติดังนี้คือ เป็นผู้ที่เป็นประชาธิปไตย เห็นความสำคัญของการเลือกครูให้ตรงตาม ความชำนาญและตรงตามความสามารถของบุคคล ช่วยส่งเสริมให้ครูเกิดความคิดริเริ่ม แนะนำ การจัดประชุมครู เสนอแนะการสอนแบบหน่วย ช่วยเหลือครูในการสอนประจำวันด้านการแก้ไขปัญหาและกระตุ้นให้ครูได้ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา จัดประชุมครูเพื่อศึกษาปัญหา การเรียนการสอน แนะนำการเตรียมประสบการณ์ และแผนงานเพื่อนักเรียน ตลอดจน การประเมินผลในชั้นเรียน

คาร์ตัน (Carlton 1975 : 4406 - A) ทำการวิจัยเรื่อง "บทบาทหน้าที่ของ ศึกษานิเทศก์ที่เป็นจริงตามทัศนะของครูประถมศึกษาในฟลอริดา" (Role of Instructional Supervision by Teachers and Principals in Selected Florida Elementary School) โดยส่งแบบสอบถามถึงครูประถมศึกษา จำนวน 1,044 คน และครูใหญ่จำนวน 52 คน ผลปรากฏว่า ครูประถมศึกษาและครูใหญ่มีความคิดเห็นว่า บทบาทของศึกษานิเทศก์ที่เป็นจริงนั้น ได้แก่การพัฒนาโครงการสอน ช่วยงานประจำการเกี่ยวกับการบริหาร กำหนดนโยบายของ โรงเรียน ร่วมมือในการประชุมครู ช่วยเหลือครูในการคัดเลือกแบบเรียน จัดหาเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การสอน และทำโครงการสอน ตรวจเยี่ยมโรงเรียน

วิลสัน (Wilson 1977 : 1858 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับข้อสังเกตของศึกษานิเทศก์ ในเรื่อง "การรับรู้ของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา" (The Relationship between Teacher and Supervisor as Perceived by Teachers, Supervisors, and Principals in Secondary Schools in Saudi Arabia) เพื่อต้องการทราบถึง ความสัมพันธ์ของการนิเทศกับสิ่งที่ครูประถมศึกษารับรู้เกี่ยวกับการนิเทศ จากการศึกษาพบว่า ครูมีความรู้สึกว่า ต้องการให้มีการนิเทศในโรงเรียน และพบว่าบุคลิกลักษณะของครูไม่มีผล ต่อกระบวนการผลิต

แอดวานี (Adwani 1982 : 4699 - A) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศึกษานิเทศก์ตามการรับรู้ของครู ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในซาอุดีอาระเบีย" (The Relationship between Teacher and Supervisor as Perceived by Teachers, Supervisors, and Principals in Secondary Schools in Saudi Arabia) โดยส่งแบบสอบถามไปให้ครู ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ควรปรับปรุงการศึกษาและการนิเทศ ให้เปลี่ยนแปลงการนิเทศโดยให้ครูกับศึกษานิเทศก์ทำงานร่วมกันมากกว่าที่จะให้ศึกษานิเทศก์เป็นใหญ่ การให้ความร่วมมือมากกว่าการลงโทษและการนิเทศควร เป็นแบบประชาธิปไตย

สรุปรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านปัญหาการเรียนการสอนในประเทศ สรุปได้ว่า ปัญหาการเรียนการสอนสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษาคือ นักเรียนชอบและสนใจ เนื้อหาวิชาสุขศึกษา แต่เมื่อหน้ายวิธีการสอนของครู และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย ในด้านครูผู้สอนพบว่าครูไม่พอ ครูขาดความรู้ทางด้านสุขภาพ และสอนหลายวิชามากเกินไป จึงทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนน้อย วิธีสอนที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นการสอนบรรยายประกอบหนังสือเรียน และมีอุปกรณ์ช่วยในบางครั้ง ผลการเรียนการสอนยังไม่เป็นที่พอใจ ขาดสื่อการเรียนการสอน หนังสือ ตำรา คู่มือครู และเอกสารสำหรับอ่านเพิ่มเติมมีน้อย ในด้านหลักสูตรและเนื้อหาพบว่า มีเนื้อหามากเกินไป สอนไม่ทัน เวลาเรียนน้อย เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซ้อนกับชั้นอื่น ๆ หลักสูตรไม่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน ที่สำคัญคือผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษา เท่าที่ควร โรงเรียนไม่มีงบประมาณสนับสนุน และครูสุขศึกษาต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรวิชา สุขศึกษา

ปัญหาการเรียนการสอนในต่างประเทศพบว่า วิชาสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จัดอยู่ในสายวิชาพลศึกษา ซึ่งครูต้องการให้มีการแยกวิชาสุขศึกษาออกเป็นวิชาหนึ่งต่างหาก การปรับปรุงหลักสูตรวิชาสุขศึกษาควรจะมาจากการต้องการของนักเรียนและชุมชน การสอนสุขศึกษาได้ใช้วิธีบรรยายในชั้นเรียน ส่วนการประเมินผลวิชาสุขศึกษาใช้เทคนิคการสังเกต เป็นส่วนใหญ่ ครูควรพัฒนาการสอนของตนเองโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และต้องสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

ส่วนรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการนิเทศศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ดังนี้ ครูสุศึกษาส่วนใหญ่สอนวิชาพลศึกษา และส่วนมากเคยเข้าร่วมการอบรมเพิ่มเติมทางด้านสุศึกษา ครูสุศึกษามีปัญหาในการใช้หลักสูตร ตลอดจนเทคนิคการสอน และการทำข้อสอบมาตรฐาน ครูสุศึกษาต้องการให้มีการนิเทศมากในเรื่องการใช้หลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุศึกษา วิธีสอนให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพดีขึ้น การตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การเตรียมการสอน การสร้างสื่อและอุปกรณ์การสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียน และประสบการณ์เดิมของนักเรียน ครูสุศึกษาต้องการให้มีการนิเทศมากเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพ การวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบ รวมถึงการทำคลังข้อสอบวิชาสุศึกษาด้วย ครูสุศึกษาต้องการให้มีการนิเทศบ่อย ๆ แต่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันหลายแห่งที่ครูไม่เคยได้รับการนิเทศวิชาสุศึกษาจากศึกษานิเทศก์เลย ส่วนในด้านผู้ทำหน้าที่นิเทศ พบว่าศึกษานิเทศก์มีงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมาก จึงทำให้เวลาในการนิเทศวิชาสุศึกษาน้อย และที่สำคัญ หน้าที่ของศึกษานิเทศก์กำหนดไว้กว้างเกินไป ยากที่จะปฏิบัติได้ครบถ้วน

ในต่างประเทศจากรายงานการวิจัยสรุปได้ว่า ศึกษานิเทศก์และครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ศึกษานิเทศก์ควรเป็นผู้นำที่เป็นประชาธิปไตย ช่วยส่งเสริมครูให้เกิดความคิดริเริ่ม และศึกษานิเทศก์ควรมีบทบาทในการพัฒนาโครงการสอน กำหนดนโยบาย ช่วยเหลือครูในการคัดเลือกแบบเรียน จัดเนื้อหาวิชาและคัดเลือกอุปกรณ์การสอน แนวทางการนิเทศควรจะให้ครูกับศึกษานิเทศก์ทำงานร่วมกัน ซึ่งทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศมีความเห็นและผลการวิจัยตรงกันคือ มีความต้องการให้มีการนิเทศในโรงเรียน

จากปัญหาดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ครูและนักเรียนมีปัญหาการเรียนการสอนและมีความต้องการการนิเทศ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้การช่วยเหลือด้านการให้การนิเทศทางด้านสุศึกษาตามรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งการนิเทศจะได้ผลดีและตรงกับความต้องการของครูและโรงเรียน ควรจะได้มีการสำรวจปัญหาการสอนและความต้องการการนิเทศของครูผู้สอนก่อน เพื่อจะได้ นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาเป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานการนิเทศได้ตรงเป้าหมาย และตรงตามความต้องการของครูสุศึกษามากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุศึกษาในโรงเรียนโดยตรงจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง ปัญหาการสอนสุศึกษาและความต้องการการนิเทศของ

ครูสุขศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ด้านการจัดการ เรียน การสอนและสื่อสุขศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา ด้านการจัดโครงการสุขภาพ ในโรงเรียน และด้านความต้องการการจัดการนิเทศและผู้ให้การนิเทศทางสุขศึกษา

ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะงานและความต้องการของหน่วยงานคือ กรมพลศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน ซึ่งทำการนิเทศโรงเรียน เอกชนอยู่ในปัจจุบัน การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยมาประกอบการวางแผนการนิเทศวิชาสุขศึกษา และการจัดโครงการการอบรมและสัมมนาทางด้านสุขศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และตรงกับความต้องการของครูสุขศึกษา ที่สำคัญคือ เป็นการพัฒนาคุณภาพการสอนของครูสุขศึกษาในโรงเรียน เอกชนให้ได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น